

Comisia juridică, numiri și imunități

Raport

asupra proiectului de lege privind declararea unor informații de acces public (nr.88 din 25.06.2019) (lectura I)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege privind declararea unor informații de acces public prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea desecretizării anumitor categorii de informații clasificate, a căror acces este restricționat invocîndu-se secretul de stat, comercial sau protecția datelor cu caracter personal. Modificările legislative propuse de autorii proiectului au scopul difuzării publice a informației și evaluarea procesului de privatizare a proprietății strategice ale statului cum ar fi Banca de Economii, Aeroportul Internațional Chișinău, Tutun CTC, Gările Auto etc.

Prin modificările propuse de către autor, se propune completarea art.212 din Codul de procedură penală cu un nou alineat care urmează să stabilească ce tipuri de acte nu se încadrează în noțiunea de „materiale ale urmăririi penale”, astfel fiind exceptate de la principiul confidențialității urmăririi penale, cu enumerarea nemijlocită a componențelor de infracțiuni. În acest sens, confidențialitatea urmăririi penale nu se va răsfrînge asupra oricăror acte întocmite de autorități/instituțiile/organizațiile naționale sau străine și care se referă la sustragerea bunurilor publice, gestiunea defectuoasă sau frauduloasă a băncii, a societății de investiții, a societății de asigurări, precum și la sustragerea ajutorului de stat și/sau mijloacelor din fonduri externe.

Comisia juridică, numiri și imunități menționează că prezentul proiect de lege conține un sir de deficiențe de ordin legislativ care urmează a fi adus în concordanță de către autor pentru lectura a doua. Astfel, cu referire la preambulul prezentului proiect de lege care face trimitere la mai multe legi, se atenționează autorul că potrivit prevederilor art.43 alin.(1) din Legea nr.100/2017 în preambulul actului normativ săt prevăzute scopul și rațiunea adoptării actului normativ, motivația social-politică, economică sau de altă natură, precum și direcțiile principale care săt reflectate în actul normativ.

Cu referire la clauza de adoptare care se conține în prezentul proiect de lege, menționăm că aceasta urmează a fi adusă în concordanță cu prevederile art.72 din Constituție și art.10 din Legea nr.100/2017, prin urmare proiectul de lege urmează să facă parte din categoria legilor organice fără a face trimitere lege organică conținând norme cu caracter special.

Cu referire la Art.I din proiect care desecretizează anumite categorii de informații clasificate, menționăm că procedura și mecanismul de desecretizare a informațiilor ce se referă la secretul de stat, secretul comercial sau bancar, date cu caracter personale și.a. este reglementată de legi speciale și anume Legea nr.245/2008 cu privire la secretul de stat și Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor. Astfel, prevederile normelor legale citate mai sus indică că desecretizarea informațiilor se face de către persoanele cu funcții de răspundere cu împuternicirile de secretizare a informațiilor respective. În acest sens sunt relevante și prevederile pct.54-61 din Regulamentul cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1176/2010, care stabilește procedura de desecretizare a informațiilor care constituie secret de stat. Totodată este necesară a atrage atenție asupra faptului că prevederile art.344 și art.245¹⁰ din Codul penal și art.107 și art.365² din Codul contravențional prevăd răspunderea pentru divulgarea informațiilor ce constituie secret de stat, secret comercial sau bancar de către persoana căreia aceste informații i-au fost încredințate. În acest context, nu este clar cum prezentul proiect de lege urmează să se răsfrîngă asupra persoanei care este obligat prin lege să asigure confidențialitatea secretului de stat, comercial sau bancar. Or prevederile prezentului proiect de lege nu instituie careva reglementari vis-a-vis de liberare de răspundere penală a persoanelor care desecretizează informații cu caracter secret prin prisma prezentului proiect de lege.

Totodată, în adresa Comisiei juridice, numiri și imunități a parvenit avizul Băncii Naționale a Moldovei care solicită reevaluare dispozițiilor prezentului proiect de lege și conturarea cu precizie a informațiilor care vor face obiectul accesului public, în scopul asigurării respectării garanțiilor prevăzute de legile speciale împotriva divulgării neautorizate a informațiilor confidențiale. Prevederile Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor și Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei consacră limitativ cercul de subiecți și situațiile în care este admisă furnizarea informațiilor confidențiale. La fel, BNM menționează că cadrul legal național aplicabil schimbului de informații obținute în procesul de supraveghere prudentială a băncilor a fost realizat în corespondere

cu exigențele Directivei 2013/36/UE și a constituit o condiție fundamentală pentru aderarea Băncii Naționale a Moldovei la Memorandumul de cooperare încheiat la 23.10.2015 între Autoritatea Bancară Europeană și autoritățile de supraveghere bancară din Bosnia și Herțegovina, Serbia, Macedonia, Muntenegru și Albania. În acest sens, BNM atrage atenția că o eventuală modificare a cadrului legal curent, chiar și pentru o perioadă de timp definită cu precizie, ar putea afecta evaluarea pozitivă realizată de Autoritatea Bancară Europeană.

Cu referire la modificările propuse la Art. II, se atrage atenție asupra faptului că confidențialitatea urmăririi penale este o latură caracteristică și esențială a urmăririi penale, lucru prevăzut în Codul de procedură penală. Confidențialitatea urmăririi penale este importantă anume pentru a exclude aflarea adevărului de către învinuit sau alte persoane, dar și pentru efectuare eficientă a investigațiilor penale și împiedicarea manipulării probelor în procesul penal. În acest sens, prevederile art.25 din Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații indică că „*Toate datele acumulate în timpul efectuării măsurii speciale de investigații constituie informație oficială cu accesibilitate limitată sau secret de stat. Orice divulgare a datelor specificate la alin.(1) atrage răspunderea prevăzută de lege*”. În acest sens, este relevantă și Decizia Curții Constituționale nr.88/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.212 alin.(2) din Codul de procedură penală, unde Curtea indică „*Curtea observă că intinderea obligației referitoare la nedivulgarea materialelor urmăririi penale se referă la respectarea prezumției de nevinovăție, a intereselor altor persoane și ale desfășurării urmăririi penale*”. În acest context, se propune excluderea Art. II din proiect.

În rezultatul dezbatelerilor asupra prezentului proiect de lege, au fost înregistrate următoarele rezultate: 2 voturi pentru și 6 voturi împotrivă, Comisia fiind în imposibilitate de a lua o decizie pe marginea proiectului sus-menționat. În acest sens, oportunitatea adoptării prezentului proiect de lege ține de prerogativa Parlamentului.

Vasile BOLEA
Președintele Comisiei